PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 556) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the President, A. B. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za celo leto..... $6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto.... 7.00
Za inozemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 263. — ŠTEV. 263. NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 8, 1920. — PONEDELJEK, 8. NOVEMBRA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

PREDILNICE BODO ZAPRLE SVOJA VRATA

PRIČAKUJE SE SPLOŠNEGA USTAVLJENJA OBRATOVANJA V PREDILNICAH, KER NOČE OBČINSTVO KUPOVATI BLAGA ZA SEDANJO CENO. — ŠELE PO PRVEM JANUARJU BO NEKOLIKO BOLJŠE.

Boston, Mass., 6. novembra. — Neki vodilni bostonski izvedenec v volneni industriji je danes izjavil, da bo prišlo tekom naslednjih dveh mesecev do splošnega ustavljenja obratovanja v predilnicah po celih Združenih državah in prav posebno v državah Nove Anglije.

Štiri največje predilnice American Woolen Company so zaprle včeraj svoja vrata v Lawrence do naslednjega ponedeljka ter izjavile, da bodo pričele z obratovanjem le za nedoločeno dobo in na temelju štiridnevnega delavnega tedna.

Nadaljne predilnice bodo istotako omejile svoje obratovanje na par dni na teden, dočim bodo druge popolnoma ustavile obratovanje. V Boston je dospelo danes poročilo, da so lastniki ene predilnice izven Nove Anglije že objavili svoj namen, da zapro svoje naprave za nedoločeno dobo.

Glavni vzroki tega popuščanja v proizvajanju so odpovedi naročil od strani proizvajalcev oblek, nepripravljenost prodajalcev na drobno, da znižajo cene oblek ter trajna nepripravljenost konsumentov, da kupujejo obleko za katerokoli ceno.

Nekatere predilnice pa bodo skušale obdržati svoje delavce skupaj s tem, da vzdrže omejeni delavni čas, dokler se razmere ne bodo izboljšale. Lastniki takih predilnic imajo rajše denarno izgubo kot pa razpršenje njih uslužbencev.

Stagnacija v proizvajanju bo šla naprej, dokler ne bodo pričeli izdelovalci oblek z izdelovanjem svoje jesenske zaloge, to je nekaj časa po prvem januarju naslednjega leta. V pojasnilo položaja je rekel neki izvedenec:

— Prodajalci na drobno nimajo dosti poguma, da bi vzeli na svoje rame izgubo. Večina njih vzdržuje še danes prejšne visoke cene in to bo delala do Božiča ali še dalje. Posledica tega pa je, da občinstvo ne kupuje, — ne raditega, ker bi bilo blago slabše vrste, temveč radi visokih cen.

— Javno mnenje se je že privadilo misli, da so cene padle ter pričakuje, da bodo cene padle še nižje.

Eden glavnih vzrokov padca je bil, da je Wanamaker prodajalna v New Yorku znižala cene oblek za celih dvajset odstotkov tekom preteklega maja.

— Izdelovalci so imeli velike izgube, ko so pred par meseci padle cene volni skoro do tal.

KAJ TAKEGA SE V NEW YORKU NE MORE ZGODITI.

Mansfield, O., 5. novembra. — Obiskovalci našega mesta bi se morali informirati glede napitnin, katere dajejo v cenejših restavrantih. Ko je dal pred kratkim neki tujec natakarici v restavraciji napitnino v znesku enega dolarja, je poklical posestnik restavracije policijo ter dal radodarnega tujca aretirati, ker je bil baje pijan. Aretirancu je bilo na policijski postaji lahko dokazati, da je popolnoma trezen, kot zahteva postava od vsakega dobrega Amerikanca.

IMENOVANJE ITALJANSKEGA POSLANIKA.

Rim, Italija, 6. novembra. — Oficijelno je bilo potrjeno imenovanje Rolanda Ricci kot poslanika Italije v Združenih državah. Pred kratkim so listi na neoficijelen način javljali o tem imenovanju.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljatve italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	$ 2.50
100 lir	$ 4.40
300 lir	$14.60
500 lir	$21.00
1000 lir	$40.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

CAMBON BO KMALO ODSTOPIL.

Pariz, Francija, 7. novembra. Tukajšnje časopisje poroča, da bo Pavel Cambon, francoski poslanik na angleškem dvoru, kmalu odstopil.

Lizbona, Portugalsko, 6. nov. — Načelnik zunanjega urada je izročil danes poverilna pisma novemu poslaniku za Partugalsko.

Portugalski poslanik v Nemčiji je Albertino Pinta.

VOLITVE V VILNI.

Vilna, 6. novembra. — Provizorična vlada, kateri načeljuje general Zelgovski, je določila, naj se vrše 9. januarja volitve v ustavodajno skupščino.

SLOVENSKO AMERIŠKI KOLEDAR

V dobrih dveh tednih izide **"Slovensko-Ameriški Koledar za leto 1921"**. Cena ista kot lansko leto. Glede vsebine in zanimivih slik bo ta izdaja presegla vse dosedanje. Politiko smo v tem Koledarju popolnoma opustili. Ljudje so informirani o političnih vprašanjih iz dnevnega časopisja. Pri čitanju teh sestavkov se bo podal čitatelj v duhu **med zlatoiskalce divjega zapada**, spremljal bo slavne detektive pri **razreševanju najbolj zapletenih kriminalnih vprašanj** ter stopal z znanstveniki po raznih nepreiskanih deželah ter se žnjimi vred čutil raravnim pojavom.

Čitateljem tudi naznanjamo, da bo imel v tem Koledarju svoj posebni oddelek **stari znanec Peter Zgaga**. Da on kremenito pove, kar pove, je vsakemu znano.

Precejšen del je posvečen tudi **zdravstvu, domu in gospodarstvu.**

Kdor ga hoče prej imeti, ga mora prej naročiti. Tiskali ga bomo le omejeno število. **Torej hitro na delo, da ne boste brez Koledarja.**

Naročila sprejema že sedaj:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Slika nam kaže voditelje angleških premogarjev, ki zapuščajo konferenco z Lloyd George-om. Od leve na desno so: Smillie, Robson in Herbert Smith.

TURŠKI NACIJONALISTI VDRLI V ARMENSKO

Splošen položaj je jako kritičen. Turki so zavzeli Kars. — Važna železniška proga ogrožena.

London, Anglija, 7. novembra. Tukajšnji Times je dobil iz Carigrada poročilo, da so turški nacijonalisti pod poveljstvom Kazim Karabekir paše napadli Armence, ki so se umaknili v trdnjavo Kars.

Trdnjavo so pozneje Turki zavzeli.

Nacijonalisti ogrožajo sedaj Aleksandropol in železniško progo med Erivanom in Tiflisom. Splošno se domneva, da so Armenci v jako kritični situaciji.

Carigrad, Turčija, 6. novembra. Iz Tiflisa poročajo, da so Armenci vpoštevali moskovski ultimatum ter se niso vstavljali turškemu prodiranju od Karsa proti Aleksandropolu.

V najkrajšem času bodo zasedli Turki in Tatari Erivan.

Pred par dnevi je ruska sovjetska vlada poslala Armencem ultimatum, v katerem je zahtevala, naj zavrnejo mirovno pogodbo, naj prekinejo z zavezniki vse zveze ter dovole Turkom prosti prehod skozi svojo deželo.

Če je zgorajšnje poročilo resnično, so Armenci vpoštevali ta ultimatum ter se ravnali po njem.

ZOPET ODLOŽITVE OBRAVNAVE.

Kansas City, Kans., 5. nov. — Zadeva Rose Pastor Stokes ne bo še prišla na vrsto v tem zasedanju zveznega sodišča, — je izjavil včeraj Samuel Hargus, zvezni državni pravdnik Pastor Stokes je še vedno pod bondom.

Hargus ni hotel pojasniti, zakaj bi bila ta druga obravnava preložena. Domneva pa se, da je prišlo iz Washingtona sporočilo, da bi obravnava v sedanje času ne bila primerna.

Sodnik Walkenburgh, ki je vodil prvo obravnavo, je izjavil, da ne bo predsedoval pri drugi.

NEMČIJA ZAPIRA VSEUČILIŠČA.

London, Anglija, 6. novembra. Poročila iz Berlina na Exchange Telegraph Co. javljajo, da razmišlja nemška vlada o primernosti koraka, da se zatvori vseučilišča v Halle, Friefswald in Marburg.

Glasi se, da se namerava storiti ta korak iz varčevalnih obzirov in da bi bilo na ta način mogoče boljše finančno podpirati vseučilišča v Kolinu, Bonn, Heidelberg in Karlsruhe.

AVSTRIJSKE INDUSTRIJE SO NA BOBNU

Avstrijska vlada je dala na prodaj svoje industrije, katere je obratovala z izgubo.

Dunaj, Avstrija, 7. novembra. Avstrija nudi na prodaj svoje socijalizirane industrije ter razna-ja s tem konec eksperimenta, ki se je izjalovil, deloma raditega, ker ni bila avstrijska vlada v stanu upravljati državnih poslov ali raditega, ker je nemogoče socijalizirati dolgove, kot se je izrazil dr. Karl Rener, prejšni avstrijski kancelar.

Tvornice, katere se nudi naprodaj, vključujejo veliki dunajski arzenal ter naprave v Woelersdorf, Fischamend, Woerth in Blumau. Te naprave so vredne nekako tisoč milijonov avstrijskih kron.

Te naprave so bile prve vladne vojne industrije, ki so bile izpremenjene v miroljubne naprave ter posvečene izdelovanju pohištva, kemikalij, čevljev in drugih potrebnih predmetov.

Veliko pritožb pa je bilo čuti, da birokratični sistem ovira uspešno obratovanje teh industrij od strani države in da so visoke plače, katere je morala socijalistična vlada plačevati uslužbencem, pojedle vse dohodke, dočim je primanjkljaj znašal na stotine tisočev kron. Nadalje se je glasito, da je držala vlada v teh napravah veliko več delavcev kot so smatrali izverenci za potrebno, ker ni hotela povišati števila nezaposlenih in ker se je bala političnih posledic odpusta delavcev na debelo.

Državne industrije so bile izpremenjene v kompanije, v katerih je bila država družabnica. Od sedaj naprej se bo te industrije vodila na strogo trgovski podlagi.

SAMOMOR S PLINOM.

Ko se je vrnila domov z dela, je našla 20-letna Miss Fanny Siss, truplo svojega očeta v njih stanovanju št. 1272 prva Ave. v New Yorku. Mož, ki je bil mizar, je bil stare 65 let. Zdravnik ambulance si je dolgo prizadeval obuditi moža, a vsi poskusi so ostali brezuspešni.

Sedaj je čas, da rojaki zapet lahko naročajo vosne listke iz stare domovine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh vse kar potnik potrebuje, daje znana in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

WRANGEL BO BREZ VOJAŠKE POMOČI

Francija vstraja na svojem stališču. — Bojna ladja bo ščitila tamošnjo francosko kolonijo.

Pariz, Francija, 7. novembra. General Wrangel, protiboljševiški voditelj na Krimu, brani Perekop ožino, katera vodi na ta polotok.

Francoski nadkomisar de Marter v Sebastopolu je sporočil francoski vladi, da se Wrangel ne bo mogel več dolgo časa vzdržati. V slučaju, da odbije vse napade na Perekop ožino, bo rešen, toda tega mu najbrže ne bo mogoče storiti.

Francoska vlada dosedaj še ni izpremenila svojega stališča napram vojaškemu položaju v južnem delu Rusije. Vojaške pomoči mu namreč noče dati, pač pa samo moralno in financijelno podporo.

Iz Toulona je odplula v soboto neka francoska vojna ladja proti Perekop ožini. Njen namen pa nikakor ne bo pomagati generalu Wranglu, pač pa samo ščititi tamošnjo francosko kolonijo.

Neka brzojavka iz Carigrada pravi, da so tamošnji francoski in angleški zastopniki vprašali svoji vladi, če naj generala Wrangla v vojaškem oziru podpirajo.

Poročilo ne omenja, če so dobili odgovor ali ne.

Sebastopol, 4. novembra. — Danes je bilo izdano uradno poročilo, ki naznanja, da se general Wrangel vsledtega ni mogel umakniti dovolj hitro na Krim, ker je reka Dnjeper nenadoma zaledenela. Budnyjeva kavalerija je dospela preko ledu na drugi breg ter ogroža sedaj umikajoče se čete, sestoječe večjidel iz donskih kozakov.

Pri Torgaevki so se vršili strašni boji.

Neko nadaljno poročilo pravi, da so Wranglove čete uničile dve letski diviziji.

POLJAKI IN GDANSK.

Pariz, Francija, 6. novembra. Poljaki in oblasti v Gdansku so sklenili dogovor glede konvencije, katere pred kratkim Poljaki niso hoteli podpisati. Podpisanje dogovora je bilo določeno na dan 13. novembra.

POGODBA MED FRANCIJO IN ČEHOSLOVAŠKO.

Pariz, Francija, 7. navembra. Francija in Čehoslovaška sta sklenili trgovsko pogodbo, ki določa medsebojno svobodno trgovino. Soglasno s tem bo tudi urejena valuta obeh držav.

AMERIŠKO STALIŠČE GLEDE LIGE NARODOV

FRANCIJA NASPROTUJE IDEJI ANGLEŠKEGA MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA, DA SE SPREJME NAZORE ALI DOVOLI NEMČIJI VSTOP. — BALFOUR JE V SVOJEM GOVORU NAMIGNIL, KAJ HOČE STORITI ANGLIJA.

Pariz, Francija, 7. novembra. Francozi bi zelo radi izvedeli za pravi vzrok, zakaj se hoče Lloyd George še tekom tega meseca napotiti v Ženevo. Francija je objavila, da je proti odpošiljatvi njenega ministrskega predsednika v švicarsko mesto na sestanek Lige narodov, a to očividno mu zadostovalo, da bi opustil Lloyd George definitivno svojo misel, da se poda tjakaj.

Francozi so prepričani, da mora imeti Lloyd George kak določen načrt akcije ter se boje, namerava predlagati sprejem Nemčije v Ligo. Na drugi strani pa se domneva, da namerava spraviti na površje vprašanje ameriškega stališča glede Lige narodov.

Zadnje ugotovilo Balfourja, v katerem se je glasilo, da Liga še ne predstavlja vseh civiliziranih narodov, smatrajo nekateri kot migljaj glede možnega koraka Anglije, tikajočega se ali Nemčije ali pa Združenih držav.

V liginih krogih se trdi, da ni nobene določbe, ki bi preprečevala kakega člana Lige, da predloži reservacije, za katere se zavzema Amerika, vendar pa se domneva, da bi moral priti katerikoli tak predlog od strani vlade Združenih držav.

Odlični angleški državniki so javno dali izraza pripravljenosti svoje dežele, da sprejme reservacije k dogovoru glede Lige narodov. Iste vrste zagotovilo je bilo tudi dano državnemu tajniku Colby-ju od strani Francozov potom diplomatičnih zvez. Vlada Združenih držav ima vsled tega v rokah formalno povabilo Evrope, naj obelodani svoje zahteve.

Vspričo teh okoliščin prinaša francosko časopisje brzojavke, v katerih se špekulira glede vprašanja, če bo predsednik Wilson zopet predložil senatu mirovno pogodbo ter dogovor glede Lige v odobrenje ali ne.

Glede možne revizije dogovora se pričakuje, da bo predlaganih večje število amendmentov, a uradniki Lige nimajo še nobenega formalnega obvestila, kakšna bo vsebina teh predlogov. Politika sveta Lige je bila dosedaj, da ne prične z nikako inicijativo v zadevi amendmentov, temveč da jih prepusti polni konveneiji Lige.

Nikakih predlogov ni na papirju v imenu Francije, vendar pa se glasi, da še vedno podpira idejo, da bi imela Liga na razpolago oboroženo silo, čeprav bi bila majhna.

Zadnji spor med Poljsko in Litvinsko se smatra za nadaljni dokaz potrebe take oborožene sile vspričo moralnega učinka, katerega bi imela taka četa kot zastopnica nepristranske pravičnosti Lige narodov.

Par bataljonov v slučaju poljsko-litvinskega spora bi dajalo komisarjem Lige večji ugled ter dajalo njih besedam in odločbam večjo tehtnost.

SPOPAD MED SRBI IN D'ANNUNZIJEM

Njegovi vojaki so zasedli pečino sv. Marka. — Srbski vojaki vdrli v bolgarsko ozemlje.

Trst, 6. novembra. — Gabriel D'Annunzio, vstaški roparski vodja in gospodar Reke, je zasedel rt San Marco, južno od Bakra, s 500 svojimi četami v protest proti temu, ker so jugoslovanske carinske straže baje streljale na italjanski parnik "Issoria".

Čete D'Annunzija stoje sedaj direktno na jugoslovanski meji.

Rim, Italija, 7. novembra. — Malo prej, predno so se začela pogajanja med Jugoslavijo in Italijo glede jadranskega vprašanja, so se pojavile težkoče med D'Annunzijevimi ustaši na Reki ter srbskimi četami.

V četrtek je naročil pesnik svojim ljudem, naj zasedejo pečino sv. Marka pri Morlaški ožini.

S tem je hotel zapreti Srbom morsko pot do bakrskih višin.

V petek so začeli Srbi streljati na te vojake. Ko so pa dobili Italjali ojačenja, so se morali Srbi umakniti. Trije Srbi so bili vjeti ter odvedni na Reko.

Pariz, Francija, 7. novembra. — Tukajšnje bolgarsko poslaništvo je dobilo danes naslednjo brzojavko iz Sofije:

— Srbske čete so prekoračile mejo v namenu, da zasedejo kos ozemlja, katero je mirovna pogodba, sklenjena v Neully, prisodila Bolgarom. Bolgarska vlada je vložila proti temu odločen protest, obenem pa tudi zapovedala svojim vojakom, naj bodo mirni.

Srbske čete so zasedle Caribrod. Skoraj vse trgovine po celi Bolgarski so bile zaprte. Mesta so odeta v žalno obleko.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in slorabe, vsak skuša postati nitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in sakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče ispolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatve se zadnji čas po novi svezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljatve jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	$ 2.70	1000 kron	$ 8.70
400 kron	$ 3.60	5000 kron	$43.00
500 kron	$ 4.50	10000 kron	$85.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

[SLOVENIAN DAILY]
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50
Za pol leta	$3.00	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$1.50	za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $6.00

Advertisement on agreement

Denar kres podpise in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Parabola Paderewski-ja.

Presenetljivo je bilo za njegove številne občudovalce v New Yorku in drugod po Ameriki, ko je stopil Ignac Jan Paderewski skozi stranska vrata Carnegie Hall na svetovno pozornico mednarodnih zadev.

To bi bil približno zadnji človek, katerega bi vsakdo izbral iz vrst poštenjakov, kot praktičnega in virov polnega ministrskega predsednika take razburkane dežele kot je Poljska, z malicijoznimi sovražniki od znotraj ter silnim, odličnim sovražnikom na zunaj.

Mr. Paderewski na čelu kabineta je predstavljal dejstvo, ki je bilo prav tako divje poročilo kot če bi se naprimer glasilo, da načeluje Caruso kakemu letalnemu oddelku v aktivni službi.

Prvi ministrski predsednik nove poljske republike pa je bil tak uspeh, da je bil ob času, ko je prišel v Pariz kot član takozvane mirovne konference ena najbolj občudovanih izmed velikih mož, ki se se zbrali tamkaj.

Ni pričakovati, da bi Paderewski sploh še kedaj pel v javnosti. Da se bo mogoče posvetil filozofiji zgodovine, je razvidno iz parabole, v kateri je označil pravo bistvo takozvane super-vlade.

— Liga narodov je bila videti v svojih otroških dnevih kot čudovit piano.

Kot pianist sem z veseljem privolil v to, da zaigram par komadov. Ko pa sem natančnejše pregledal inštrument, sem zadel na žalostno razkritje. Piano ni bil zgrajen kot so zgrajeni drugi klavirji. Nisem bil v stanu iti po škali niti navzgor, niti navzdol.

— Na piano Lige narodov bi ne mogel igrati niti največji virtuoz, kajti nič drugega nima kot črne tipke.

Treba je le še dostaviti, da so ta piano zaprli ter ga poslali v storage ali kak muzej, da bo predstavljal kurijoznost iz davnih časov.

Konferenca Lige v Ženevi.

Dočim je ameriški narod spravil iz sveta Ligo narodov po Wilsonovem uzorcu, se pripravljajo evropski narodi na obdržavanje kongresa Lige narodov Dne 15. novembra naj bi se sestal v Ženevi, Švica. Kakšno zastopstvo bo to, je treba še čakati. Če ne bodo vodilni državniki Francije in Anglije na licu mesta, ker ne znajo za enkrat ničesar napraviti s svojo ustanovo, potem bo spravil kongres svoja razmotrivanja na stranske tračnice. Glasi se na, da bo navzoč Lloyd George, če mu bodo razmere v Angliji dovoljevale.

Vdeležil se bo tudi konference, ki naj bi dovedla do sprave med Nemčijo in Francijo. To zveni sicer zelo upapolno, vendar pa je dvomljivo, če bo mogoče spraviti Francijo od njenega sklepa, da popolnoma izsesa Nemčijo. Izgleda kot da bodo tudi drugi narodi izvedli pritisk na Francijo v tem oziru, a povsem druga stvar je, če bo prišlo kaj ven iz tega. V različnih deželah so pričeli v zadnjem času uvidevati, da je novo zgrajenje Nemčije življenjsko vprašanje za celo Evropo in da je treba spraviti tudi Nemčijo do prepričanja, da ne dela le za Francijo, temveč tudi za svoje lastne interese.

Mogoče bo na konferenci tudi stavljen predlog, da naj se pripusti Nemčijo brez nadaljnega v Ligo. Francija se bo temu upirala, a že sedaj je jasno, da si bi pridobila le nove sovražnike.

Tukaj v Ameriki smo Ligo odpravili, a je treba jemati vpoštev, da se je pridružilo Ligi 43 narodov, ki pa seveda priznavajo, da ne morejo brez Amerike ničesar opraviti. Mogoče se bo na konferenci kljub temu razpravljalo o načinu, kako bi bilo mogoče iti z Ameriko roka v roki.

Potvorjen plebiscit.

Ni več dvoma, da se je Nemcem posrečilo z goljufijami, pri katerih so jim pomagali Italjani, in s terorjem kakršnega še ne pozna svet, korigirati izid ljudskega glasovanja na Koroškem.

Ko je bila reklamacijska doba že potekla, je Nemcem uspelo s pomočjo italjanskih oficirjev utihotapiti v glasovalne imenike na tisoče svojih pristašev, ki po predpisih sploh nimajo glasovalne pravice. Še tik pred plebiscitom se je službeno razglašalo, da izkazujejo glasovalni imeniki nekaj nad 34,000 glasovalcev, nemški listi pa sedaj konstatirajo, da je bilo glasovalcev 40,000. Od kod so vzeli teh 6000 glasov? Več kakor gotovo je, da so jih vtihotapili v glasovalne imenike po preteku reklamacijskega postopanja. A ne samo na ta način so Nemci korigirali glasovalno srečo, marveč tudi s tem, da so se v noči po plebiscitu, ko bi se imel vršiti skrutinij, vtihotapljeni na način, ki še ni pojasnjen, v lokal, kjer so bili shranjeni glasovalni spisi, ter tamkaj zamenjavali slovenske glasovnice z nemškimi. Edino tako je bilo mogoče, da so n. pr. v Št. Jakobu, kjer je bila čisto gotovo dvetretjinska večina slovenskih glasovalcev, dobili malodane večino glasov. V glasovalni imenik v Št. Jakobu so Nemci spravili vse železniške uslužbence, ki so kdaj služili v Podroščici, ne glede na to, da li so bivali 1. januarja 1919 v območju občine ali ne. In število teh glasovalnih upravičencev, ki so raztreseni po vsej Avstriji, znaša več kakor 400.

Skrutinij v Borovljah bi se imel pričeti takoj, ko je bilo glasovanje končano. Toda odgodil se je na drugi dan zjutraj ob 8. uri. Čemu, kakšen je bil razlog, da se ni pričel takoj kakor pri drugih distriktnih glasovalnih komisijah? Ako se uvažuje, da je opolnoči nastal v lokalu, kjer so bili shranjeni glasovalni akti, nepričakovano kratek stik, da je ugasnila luč, dočim je povsodi drugod v Borovljah v tem času gorela električna luč tudi v hišah okrog tega poslopja, ki imajo isti električni vod, kakor obrtna šola, in da so ljudje, ki so bili pozvani na pomoč, slišali v onem lokalu sumljiv šum, se človek ne more ubraniti prepričanju, da je bil kratek stik namenoma vprizorjen, da bi se omogočila Nemcem zločinska manipulacija z glasovnicami, in kakor v Borovljah, v Št. Jakobu, tako se je postopalo povsod drugod. Povsod so Nemci vsled malomarnosti in kaznjive popustljivosti poklicanih organov, v največjih slučajih pa gotovo v direktnem sporazumu z gotovimi činitelji, ki bi imeli skrbeti za čistost ljudskega glasovanja, korigirali ljudsko voljo, ki se je izjavila nepsporno po ogromni večini za Jugoslavijo, v prilog Avstriji, in takšen plebiscit bi naj bil izraz pravé, nepotvorjene ljudske volje? Nikdar! Slovenski narod in žnjim vsaka naša država tega plebiscita ne more priznati in ga ne bo priznala. Na vladi je, da sedaj z vso energijo zahteva, da se potvorjen plebiscit proglasi za neveljaven. Ta korak pa mora storiti vlada berz odlaganja in brez dolgega premišljevanja, da bo naše ljudstvo na Koroškem, ki je življenjsko ogroženo, takoj vedelo, da stoji enodušna za njim vsa Jugoslavija s svojo močno in nepremagljivo armado.

Koroški Slovenci, naše učiteljstvo in naše uradništvo so izpostavljeni sedaj nemški osveti in nemškemu terorju in najhujšemu trpljenju. Nikogar ni, da bi jih ščitil. Naše ljudstvo je na milost in nemilost izročeno nemškim tolpam, ki so prišle iz vse Avstrije, lačne plena in žejne krvi. Domovi naših ljudi že gore kot kresovi nemške zmage. Ali pripusti te domovina, kateri so bili zapisali svojo dušo in svojo kri? Domovina je poklicala na plan, da pokažejo svojo zvestobo in svojo udanost in storili so Koroški svojo dolžnost. Sedaj domovina ne sme zapustiti teh žrtev. Danes ni to več vprašanje ponosa, danes je to vprašanje življenja in smrti vsakega posameznega. Kdo bo ščitil te naše ljudi pred nemško in nemškutarsko maščevalnostjo? Bolj kakor kdaj je treba sedaj krepke roke in odločnega čina. Papirnatim obljubam mednarodnih komisij in mednarodnih dvorov ne smemo verovati. Nikdo jih ne spoštuje, nikdo se ne ravna po njih, samo mi Jugoslovani smo še tako pasje ponižni, da še poslusamo hlapčevski svoje "velike zaveznike", ki nimajo niti srca niti smsla za nas in naše pravice. Zato ne kličemo entente na pomoč, da bi pomagala ščititi naše koroške rojake pred nemško osvetoželjnostjo. Izgubili smo vso vero v te verolomne zaveznike, zato ne kličemo na pomoč mednarodnih čet, marveč zahtevamo da naša država stori svojo dolžnost in ne pomišlja niti trenotka, da nudi vso potrebno pomoč in zaslombo ugroženemu delu našega naroda na Koroškem. Zato pravimo: z ašo armado na Koroško. Zahtevamo to kot sinovi Jugoslavije, ki smo prelili svojo kri tudi na albanskih in macedonskih bojiščih in ki smo pripravljeni prinesti vse žrtve na oltar domovine, ki jih bo zahtevala od nas v odločilni uri. Proč z hlapčevstvom, naša moč je v nas samih, naš up v nas samih, naša bodočnost v nas samih brez ozira na velikane na lončenih nogah.

Še imamo zaupanje v našo državo, zato kvišku srca, ker glede Koroške še ni spregovorjena zadnja beseda in poskrbljeno bo, da zibelka slovenstva ne bo nikdar postala plen nemške pohlepnosti!

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

V soboto 30. oktobra popoldne je bil ubit od avtomobila na vogalu Quincy Ave. in E. 83. St. 10-letni George Hruška, sin mestnega policista.

Poroka v sodni dvorani sodnika Bears je 1. novembra gospo Katarino Mikulič spoznala umobolno in sodnik Bear je odredil, da se jo odvede v bolnišnico za kriminalno umobolne. Mikuličeva je v svojem samomornem poskusu dne 9. septembra utopila svojo 5-letno hčerko. Njen 12letni sin John se nahaja pri družini Brožič na 6601 St. Clair Ave., ki ga je sprejela za svojega.

Dva bandita sta zopet prišla v salun Štefana Kovačiča, 546 East 152. St., ki je bil pred kratkim oropan za $500. Toda to pot je bil trud banditov zastonj. Bartender Denk je ob njunem klicu, da dvigne roki, hitro zbežal po stopnicah v klet in zaloputnil vrata za seboj. Roparja sta se ustrašila in zbežala.

Iz Ashlanda, Wis., je tlospel v Cleveland rojak Frank Hočevar, kjer je prodal svojo farmo. Zdaj se mudi pri svojem bratu na 1180 East 80th St. ter namerava kupiti farmo kje v bližini Clevelanda.

Chicago, Ill.

Poročili so se v slovenski cerkvi sv. Štefana: Frank Vidic in Terezija Pečnik, Frank Markoš in Jenny Merkli ter Anton Žabkar in Antonija Ruppe. Novoporočencem obilo sreče!

Štorklja je vasovala zadnje dni po slovenski župniji ter pustila sledečim družinam svoje spominke: pri Matiji Perše, Ludviku Stajnko, Štefanu Petek in Johnu Peterkovič.

Umrla je žena Mihaela Kutin na 23. cesti ter zapustila 5 nedorastlih otrok. Naj počiva v miru!

Joliet, Ill.

Stari Math. Puhek, 1107 North Scott St., se nahaja že več tednov v bolnišnici sv. Jožefa, ker ga nadleguje neka neprilika v želodcu. Te dni se vrne na svoj dom nekoliko boljšega zdravja.

Mrs. Frank Musich, 1131 North Chicago St., je 29. oktobra prejela brzojav iz Portersville, Cal., da je tam v Gospodu zaspala njena sestra Frančiška, soproga Mr. Ludovika Kambiča. Pokojnica je bila vedno bolj bolehna. Pred več leti je bila poročena z Mr. Kambičem, ko se je on vrnil iz stare domovine, kjer je bil na obisku. Potem sta se odpeljala proti Californiji, kjer je bil že nastanjen, predno je šel v staro domovino. Pokojnica je bila stara okoli 25 let in doma iz Kolbeznove hiše v Črnomlju. Poleg soproga zapušča še par let starega sinka.

Dne 29. oktobra je prišla še ena tužna vest iz solnčnega zapada namreč, da je umrla po daljši bolezni Mrs. Louise Kralj, soproga Mr. Frank Kralja, 305 Smith St., in sicer v Tusconu, Ariz., kamor sta se bila odpeljala oba pred 7. meseci, ker je pokojnica bolehala že dalj časa za nevarno sušico. Pred 3. meseci pa je tja odšla tudi mati pokojnice, Mrs. Batošič. Pokojnica je bila stara šele 23 let in le 3 leta poročena. Poleg soproga zapušča še sinčka. Truplo pokojnice so pripeljali nazaj v Joliet 30. okt. Pogreb se je vršil 2. nov. dopoldne iz slov. cerkve na slov. pokopališče. Naj miru počiva!

Prve snežinke so se prikazale 28. okt. zvečer. Drugo jutro je bil prvič led po mlakužah, po strehah pa se je videla debela slana.

Calumet, Mich.

V slov. cerkvi sta bila 23. okt. poročena John Jelenič, knjigovodja Calumet State Banke, in Catharine Kostelec, učiteljica v Calumetu. Bilo srečno!

Jos. Vidoš iz Laurinma je lovil v nedeljo 24. okt. z več tovariši v Delaware, Keweenaw. Eden tovarišev, streljajoč na zajca, je zadel Vidoša v desno rame, prsa in desno nogo. Rane niso smrtonosne. Nahaja se v Public Hospitalu.

Roditelji Martin Burcar in njegova soproga Frančiška, bivajoči na Tamaracku, so proslavili v nedeljo 24. oktobra krščenje svoje hčerkice, ki je pri krstu dobila ime Katica. Botra sta bila Filip Čop in njegova soproga iz Allouz-a. Krstitke so se proslavile po starokrajskem običaju, veselo. Pri bogato obloženih mizah z okusnimi jedi in pijačo ter pri petju narodnih pesmic je trajalo veselje do zore drugega dne. Vse se je izvršilo v najlepšem redu in zadovoljstvu.

Po težki bolezni na raku v želodcu je preminul 27. oktobra v Copper City Anton Beljan, star 46 let, doma iz Dolenje vasi, obč. Lokve. Zapušča žalujočo soprogo s šestero otroci ter večje število bližjega in daljšega sorodstva v bakrenem okrožju. Bil je član društva sv. Jeronima št. 48 NHZ. Kot stari calumetski naselnik je užival veliko spoštovanje med prijatelji in znanci radi svojega plemenitega življenja. Kjerkoli se je delalo v naselbini za narodno stvar, je bil pokojni Biljan vedno med prvimi. Pogreb se je vršil 30. okt. na Lake View pokopališče.

Prvi sneg je padal 27. oktobra. Padal je tes dan in še drugo jutro po vsej okolie, tako da so bile ceste in strehe hiš pod belo sneženo odejo. To je letošnjo zimo prvi sneg, dočim je lanskega leta zapadel dvanajst dni preje.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Peter Zgaga

V soboto so prinesli listi kratko poročilo, komaj par vrst obsegajoče, ki je pa vendar neizmerne važnosti za nas vse. V nji je bilo rečeno, da je jadransko vprašanje rešeno.

* * *

Diplomatom se je najbrže odvalil velik kamen od srca, kajti ravno jadransko vprašanje jim je čelalo izza sklepa premirja velike preglavice.

* * *

Jadransko vprašanje je torej rešeno in sicer takole:

Jugoslavija dobi celo Dalmacijo, Italjan pa dobi Primorsko, Istro in Kras.

* * *

Iz vsega tega je jasno razvidno, da jadransko vprašanje še ni rešeno. In ne bo toliko časa, dokler bo slovenski narod prisiljen služiti dvema gospodarjema.

* * *

Videl sem že pravo siciljansko meneštro, toda meneštre kot je v naših krajih pa še ne.

* * *

Prijatelj, prej bi sveto Trojico pogruntal kot pa sedanji ali bodoči ustroj naše države.

* * *

Ali je Srbija, ali je Velika Srbija ali kraljestvo Srba Hrvata in Slovenaca?

* * *

Jugoslavija je Srbija.

Jugoslavija je Velika Srbija.

Jugoslavija je kraljestvo Srba, Hrvata in Slovenaca.

* * *

Vse to je, pa je vseeno Jugoslavija.

* * *

V Belgradu pravijo, da Jugoslaviji vlada kralj.

V Ljubljani govore, da ji vlada narod.

Pa naj ji vlada kdorkoli hoče, slabo ji vlada.

* * *

Prestolonaslednik je prišel v leta, da se mu je treba ženiti.

* * *

Ne bo iskal izvoljenke niti v Zagrebu niti v Ljubljani, ampak v Rim k samemu laškemu kralju bo šel po njo, ter s tem bogato prispeval k rešitvi jadranskega vprašanja.

* * *

Še noben jugoslovanski vojak ni prekoračil demarkacijske črte ter stopil na svojo posvečeno zemljo, kateri gospodari Lah.

* * *

Ravno danes prihaja poročilo, da so Srbi vdrli v bolgarsko zemljo ne da bi jih kdo kaj vprašal in ne da bi imeli tam kaj opravka.—

* * *

Mi smo kulturen narod. Deloma je ta kultura samonikla, deloma smo jo pa sprejeli od narodov, katerim orientalci niti do členkov ne sežejo.

* * *

Cirilica je v Jugoslaviji edinozveličavna. Latinica je švabščina.

* * *

Ko nam je hotel tujec rezati jermena s telesa, smo se mu odločno zoperstavili.

* * *

Zakaj molčimo sedaj, ko nam deli palice jugoslavenski "brat"?

* * *

Kje je tisti odpor, ki smo ga izvajali proti Nemcem in proti Lahom?

* * *

Če nam hočejo biti Srbi bratje in prijatelji, smo zadovoljni. Če nas hočejo tlačiti, jih moramo smatrati za svoje sovražnike.

* * *

Če nismo v svetovni vojni drugega izvojevali kot sedanje razmere, bi bilo za nas veliko boljše, da bi se nikdar ne vršila.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 108, Pear Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
Blagajnik neizplačanih zavarovalnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

Vrhovni Zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorniki.
JOHN SOUŽEK, Ely, Minnesota.
ANTHONY MOTZ, 3641 Avenue M. So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5128 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Porotniki.
GREGOR J. POHENTA, Box 178, Ely, Minn.
LEONARD SLABODNIK, Box 438, Ely, Minnesota.
JOHN RUPNIK, R. F. D. Box 24, Export, Pa.

Pravni Odbor.
JOHN PLAUTZ Jr., 432-7th Ave., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 824-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
MATT. POGORELC, 1 W. Madison St., Chicago, Ill.

Združevalni Odbor.
RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, 4564 Washington St., Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 so. 9th Ave., Johnstown, Pa.
Jednotino glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog $300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnin je izplačala že nad poldrugi miljon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov(ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo vstanovitev novih. Kdor želi postati član naj se oglasi pri tajniku bližnega društva JSKJ. Za vstanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali članicami.

Kako je v Nemški Avstriji.

141,750 kron na glavo.

Naj navedemo nekaj zanimivih številk o dolgeh Nemške Avstrije.

Te številke so zanesljive in po najboljših podatkih izračunane. Izračunal in izbral jih ni mogoče kakšen jugoslovanski agitator, ampak znani ameriški finančni strokovnjak Frederick Austin, ki jih je priobčil v prvem ameriškem trgovskem listu "Journal of Commerce", a ponatisnila jih je ugledna londonska revija "The New Europe".

Po teh računih znašajo avstrijski vojni dolgovi 17 miljard 668 miljonov dolarjev. Na posameznega državljana pride v Avstriji 525 dolarjev dolga.

To so strahotne številke, ki se tako na lahko niti predstavljati ne dajo. Austin je namreč računal dolg v ameriških dolarjih.

Če preračunamo namreč dolarje v avstrijske krone in vzamemo za podlago dunajski kurz od 2 septembra 1920, potem dobimo ogromno svoto 141,750 kron dolga, ki odpade na vsakega posameznega državljana v Avstriji.

Avstrijska armada.

"Freie Stimmen" z dne 30. septembra pišejo, da znašajo letni izdatki za avstrijsko armado 2 miljardi 161 miljonov 503 tisoč in 883 kron. Na ta način — pravijo "Freie Stimmen" — raste deficit v državnem gospodarstvu in avstrijska valuta gre vedno bolj ob veljavo.

Čudno, čudno! Avstrijci pravijo, da nimajo armade, pa jih vendar ta armada, ki pravijo, da je ni, stane na leto dve miljardi in sto in dvainšestdeset miljonov. Kam bo Avstrija v najkrajšem času zagazila s svojimi dolgovi?! Močne sovražnike pobijamo, umirajoče pa pomilujemo!

Avstrija pred državljansko vojno.

Nemški listi javljajo v svojih številkah z dne 1. in 2. oktobra o nasilju, ki ga izvajajo socijalisti, komunisti in folksverovci v volilnem boju na Dunaju. Tako poroča "Neues Wiener Journal" z dne 1. oktobra sledeče:

"Sinoči se je vršil v gostilni "Ludwigshof" v XIII. okraju, Breitenseerstrasse volilni shod krščanskih socijalistov, katerega je obiskalo približno 1000 oseb. K shodu je prišla tudi skupina nasprotnikov stranke. Iz njih srede so se slišali pogostoma že med govorom poslanca Kunschaka klici "pfui". Vendar pa je mogel poslanec Kunschak končati svoj govor. Po štiričetrturnem trajanju shoda pa so se začeli med razmotrivanjem poznejših govornikov oglašati vedno glasnejši medklici, tako da so nemirneže vrgli iz dvorane. Kmalu potem pa je izsililo okoli 50 folksverovcev, ki so bili oboroženi z bajoneti, vstop v dvorano in so začeli udrihati s stoli po obiskovalcih shoda ter jih izrivati iz dvorane. Med temi prizori je padel nenadoma strel, ki ga je po izpovedi prič oddal neki folksverovec. V tem je navalilo več folksverovcev na nekega duhovnika, češ, da je on streljal, radi česar so ga pretepli. Prišli so stražniki in so napravili zopet red. Po posredovanju okrajnega predstojnika so končno folksverovci odšli."

"Wiener Journal" z dne 2. okt. pa poroča še sledeče:

"Krščanski socijalisti so bili za sinoči sklicali volilni shod v "Rudolfsheimer Mariensäle". Tudi več sto socijalnih demokratov je prišlo (uslužbenci cestne železnice, uslužbenci finančne in folksverovci). Že med govorom dr. Weisskirchnerja je prišlo v dvorani do pretepov. Socijalni demokrati so jurišali, šturmali govorniški oder. V divjem tepežu, ki se je nato razvil, so ostali folksverovci, ki so jim stale nasproti večinoma le ženske, brezobzirni znagovalci, tako da so se jim morali tudi moški krščansko-socijalni udeleženci, ki so jim sprva stopili pogumno nasproti, umakniti. Malo število udeležencev pa se je moglo izogniti nasilstvom samo na ta način, da so zbežali skozi dvorišča sosednih hiš in so tako prišli na varno. Teroristi so nato sami imeli socijaldemokratičen shod."

Kaj naj pripomnimo k tem poročilom? Ako bo šlo tako naprej, bo nastala v Avstriji strašna državljanska vojna.

LEPA BOLJŠEVIŠKA PRINCEZINJA.

V Londonu so prijeli pred kratkim rusko princezinjo Florijano Gregorijevo, ki je stanovala v enem prvih hotelov, se obnašala prav po plemenitaško, ali se je zdela policiji kot Rusinja sumljiva, zlasti odkar se je opazilo, da se shaja z nekimi sumljivimi ljudmi. Princezinja Grigorijeva je izredno lepa ženska. Neki dan je policija izvršila pri nji hišno preiskavo, našla pri njej boljševiške spise in ugotovila, da ta lepa ruska princezinja ni nič drugega nego boljševiška agitatorka. Obsodili so jo na 12 tednov zapora, potem jo pa izženejo iz Anglije.

Ekscelenca v pokoju, bivši ministrski predsednik dr. Seidler

je postal ravnatelj dunajske italijanske banke. Čestitamo in spominjamo na tiste lepe, ah, na vekomaj prelepe čase, ko je bila Njih ekscelenca še smrten sovražnik vseh Pijemontezov — no pač ne njihovih denarcev!

Angleška delavska voditelja MacDonald in Snowden,

belgijska socijalista Huysmans in Vanderwelde ter Francoz Renaudel so odptovali v Batum.

Nekaj o Malatesti, znanem anarhistu.

Star petinšestdeset let preteklega meseca, je slavil Enrico Malotesta, znani mednarodni anarhist svoj rojstni dan na bolj energičen način kot pa s pogačami in svečkami. Oblasti v Milanu, Italija, ga namreč dolže, da je on zasnoval bombne napade v hotelu Cavour v istem mestu, kjer so stanovali angleški delegati na konferencah Lige narodov. Da je vedel Malatesta vnaprej za napad in da je bil mogoče zvezan z njim, je razvidno iz celga šopa pisem, katera so oblasti zaplenile ob priliki pogona na anarhistični list "The New Humanity", kojega glavni ravnatelj je on. S pomočjo prijateljev njegove žene, mlade Angležinje, s katero se je pred kratkim poročil, je dobil Malatesta to mesto.

V svoji lastni deželi, kjer je bil večkrat aretiran pogosto obsojen na ječo in tudi izgon iz dežele, nudi sedanji položaj, Malateste več elementov nevarnosti kot kedaj preje tekom njegove slikovite karijere. Ker pa je bilo življenje Malateste dosedaj varno, ker je bil deležen le najmanjših kazni v taliji, Španiji, Angliji in Ameriki, je mogoče, da se mu bo tudi v tem slučaju posrečilo izmotati se iz krempljev postave, čeprav se ne more nikdar iznebiti suma. Malatesta uživa zelo slab ugled, tako v literarnem kot zgodovinskem pogledu in kjerkoli je zapaziti kje na svetu kak anarhistični komplot, se omenja njegove ime, čeprav ni mogoče na licu mesta.

V številnih deželah sveta je Malatesta obsojen na smrt in ena teh je Argentina, kar kaže da je tako stari kot Novi svet izpostavljen zlim uplivom tega moža. Njegov drugi obisk se je završil leta 1899 in ostal je v deželi dve leti ter izdajal neki anarhistični list

Poslužil se je obiska pruskega princa Henrika, da naščuje svoje somišljenike k temu, da dajo jevno izraza svojemu sovraštvu do kraljevskih oseb. Ker se je njegov obisk izvršil istočasno z izgredi v Patersonu ter umorov kralja Humberta ter predsednika McKinley-a, je vprizorila policija tako tukaj kot v Italiji poskus, da se ga spravi v stik s temi zločini. Ti napori pa so se izjalovili in Malatesta je živel v Bresciu in pozneje v Londonu. Tam je bil zaposlen v svoji stroki, namreč oni plinskega inžinirja, dokler ni bil aretiran v zvezi z umorom več policistov v Londonu. Edini dokaz, katerega so našli proti njemu, je obstajal v kisiku, katerega je rabil eden izmed anarhistov.

Malo pozneje je bil Malatesta aretiran na podlagi tožbe, katero je vložil proti njemu neki prejšni prijatelj. Spoznan je bil krivim ter osojen na tri mesece ječe in na deportacijo po prestani kazni.

Tekom tozadevne obravnave je Malatesta izjavil, da niso bombe bistveno potrebno orožje anarhistov. Verovati v anarhijo pomenija verovati v prostost in pravico.

Ko so ga vprašali, če je bil zapleten v umor kralja Humberta, je to zaničal ter mirno rekel:

— Zakaj bi ubijal kralje? Rajše pobijam kokoši, kajti kokoši so dobre za jesti. Kakšno vrednost pa imajo kralji?

Ta divji anarhist, ki uživa svetovni sloves kot organizator požigov in metanja bomb, pa je tudi lahko tako nežen kot golobček. V svojem prostem času se peča z gojenjem kanarčkov in v tem oziru je sličen grofu Fosca, ki je bil zastrupljevalec, a vendar ljubil "male ptičke".

Kjerkoli se razume ime anarhije, se pozna tudi ime Malatesta. Z enako slabimi atributi je znano tudi v analah mesta Rimini v Italiji, kjer je družina Malatesta tekom renasanse gospodarila kot tiran. Ta družina je izmrla leta 1716 s smrtjo Kristine Malatesta. Potomci druge veje te družine, Sogliano-Malatesta, so se nastanili v Rimu in Napolju.

Kot član te slavne družine, s katero je podedoval tudi naslov grofa, bi lahko ta človek zavzel odlično mesto v življenju Italije. Mesto tega pa je študiral medicino v Napolju ter organiziral ustaje Rumunccev proti Turkom. Turčija ga je spodila iz dežele in vrnil se je v Italijo.

Tam je kmalu zopet pričel s svojo delavnostjo ter organiziral ustajo kmetov v južni Italiji. Izjalovila se je in on je moral bežati za svoj življenje z drugimi voditelji vred. Vsled notoričnosti, katero je pridobil s tem, se je natančno peiskalo njega in njegovo družino. Opustil je naslov grofa ter skual izpremeniti svoje ime, a tu mu ni nič pomagalo.

Objavljena so bila o njem različna poročila in izjavilo se je da ima več potez svojega daljnega prednika. Slednji, resnični ustanovitelj družine, je bil Giovanni Malatesta, condottiere, katerega je poklicalo prosto mesto Rimini, da mu pomaga v boju z nekim sosedom. Giovanni ni nikdar več zapustil Rimini ter postal najprvo župan in pozneje vladar mesta. Umrl je leta 1247 in sledil mu je sin, ki je živel do starosti stotih let in katerega je papež Bonifacij VIII. potrdil kot pravilnega vladarja Rimini.

Ta Malatesta je zapustil štiri sinove, med katerimi sta bila Giovanni Hromi in Leolo Lepi. Prvi se je poročil s krasno Francesco da Rimini, a njeno srce je bilo bolj uneto za lepega brata ter je koneno ubil svojega brata in ženo, ko ju je zalotil skupaj.

Povest o tem je na čudovito krasen način opisana v Dantejenem Inferno.

Povesti o HalaMtestih so nudile snov tudi za poznejše pesnike in nesrečna Parisina, katero opeva Bryon, je bila ena njih. Živela je v sredini štirinajstega stoletja.

Najbolj slavni, a obenem tudi najbolj okruti v vrsti Malatestov je bil Sigismondo Malatesta, ki je bil vladar Ravenne od 1417 pa do 1468. Bil je najbolj razuzdan, divji in brutalen v celi družini, v kateri ni bilo nobenega z dobrim imenom. Trikrat je bil oženjen in njegova prva žena je bila Ginevra d'Este, hčerka vojvode iz Ferrare. Potem ko jo je zastrupil, je vzel za ženo Francesco Sforza.

Ko se je iznebil slednje s pomočjo iste metode, se je poročil z Isotto degli Atti, v katero je bil zaljubljen ves čas in s katero je imel več otrok. Obtožen požiga, oskrunstva ter krivoverstva ter zažgan in iffigie od papeža, je ostal Sigismonde veren ljubimec Atti, s katero se je konečno tudi poročil. Njej na čast je zgradil lepo cerkev sv. Frančiška ter plenil po celi Italiji v namenu, da jo okrasi primerno. V tej cerkvi se tudi nahaja družinska rakev Malatestov.

Konec gospodstva nad Ravenno je prišel za časa vlade papeža Julijana, dvesto in petdeset let pozneje. Leta 1555 je postala družina član beneške republike ter dala vpisati svoje ime v Zlato knjigo.

Sedanji Malatesta, o kojega pravici, da sme nositi to ime, se dvomi, je po svojem značaju pravi Malatesta. Tekom njegovega zadnjega bivanja v Londonu se ga je opisali na naslednji način:

— Malaesta izgleda kot njegovo slabo zveneče ime. Ima črne lase, špičasto sivkasto brado, črne oči, košate obrvi in orlovski nos, ki se dobro prilega njegovemu poklicu kot arnarhist.

Neki londonski znanec Malateste pa prosterira proti temu opisu ter pravi, da je ta blateni Italijan vedno pripravljen dati svoje zadnje cente za rojake v stiskah.

Enrico Malatesta se je rodil v Santa Maria Caupa Vetere, v bližini Napolja. Kmalu potem, ko je završil svoje študije kot medicinec ter bil promovin doktorjem, je postal anarhist ter organiziral prvo mednarodno sekcijo v Italiji.

Leta 1876 je izdal poziv na splošno ustajo po celi Italiji ter dobil dosti pristašev. Vladne čete so ga prijele v Benevento in v Napolju je bil obsojen na večletno ječo. Po smrti kralja Viktorja Emanuela III. pa je bil pomiloščen, dve let pozneje.

Malatesta je odšel nato na Špansko. Komaj se je izkreal tam, ko je že izbruhnila resna ustaja v Xeres. Španska vlada je izdala poziv za aretacijo Malateste, a prijeli so napačnega moža ter spoznali svojo napako, ko so bili že na tem, da ga obesijo.

Medtem pa se je nahajal Malatesta že varno onstran meje, v Franciji. Prišel je v Pariz, kjer je s pomočjo francoskih in italijanskih tovarišev skušal organizirati italijansko revolucijonarno stranko. Izdajal je tudi neki list, a bil kmalu deportiran. Isto se mu je zgodilo v Švici in Belgiji.

Vrnivši se v Florenco pod napačnim imenom, je nadaljeval s svojo propogando, a vlada ga je prijela ter staviła pred sodišče radi upora. Bil je spoznan krivim, a pobegnil ter ušel v Anglijo.

Malatesta je že dolgo časa obračal svoje oči proti Ameriki ter jo določil za svoje naslednje bivališče na svetu, ki se je tako hitro krčil glede svoje gostoljubnosti, bil je v Patersonu, N. J., ko je bil umorjen kralj Humbert ter izgnan iz Združenih držav kot nevaren tujec.

Ko se je vrnil v Italijo, je bil aretiran, ker je objavil gotove članke, v katerih je odobraval umor ameriškega predsednika Mc Kinley-a. Dobil je pet nesecev ječe ter kazen tudi odsedel.

Zopet je prišel v London, a v tem slučaju le na kratek obisk. Njegovo hrepenje po Italiji ga je klicalo nazaj in izkreal se je v nekem majhnem jadranskem pristanišču, kjer se je skrival eno leto. Uporniške članke so zasledili do njega in policija ga je prijela ter obsodila na štiri leta deportacije.

Eno leto tega izgnanstva je preživel na majhnem otoku Lampedusa v Sredozemskem morju, a neke temne noči je pobegnil na Malto in vzel tam ladijo v London.

Živel je v obskurnosti v Soho, prodajal šerbet po cestah ter se izognil zasledovanju od strani detektivov Scotland Yarda. Slednji pa so bili presenečeni, ko so izvedli, da širi anarhistično propagando in da se mudi najhujši anarhist v Londonu. Ko so ga iskali je pobežal in sicer v latinsko Južno Ameriko.

Skozi sorazmerno mirnih osem let je živel in delal v Buenos Aires in Asuncion, a bil konečno izgnan kot nezaželjen.

Nato se je vrnil Malatesta v London, javno širec anarhijo, čeprav je obljubil, da se ne bo vprizoril nobenega atenta na življenje angleškega kralja, dokler bo imel dovoljenje živeti v Angliji. To se je zgodilo leta 1912, ko ga je imenovani prijatelj pustil aretirati radi obzrekovanja.

Ko je prišel na prosto, je pričel poizvedovati ter izvedel, da ga ne bodo nadlegovali v Italiji in vsled tega se je vrnil tjakaj. Nastanil se je v Jakinu ali Anconi, kjer je najel dve podstresni sobi ter pisal. Njegovo edino razvedrilo je obstajalo iz gojenja cvetk ter reje kanarčkov.

Malatesta je vasih obiskal v Rim in ob izbruhu vojne je zagotovil oblastim, da ne bo nobenega truplaz če se ne bo prepovedalo anarhističnih zborovanj. Kmalu potem je prišel revolucijonarni poskus v Anconi. Malatesta je organiziral zaroto za ustanovljenje republike in prva demonstracija se je završila v Anconi v obliki generalne stavke.

Ko so zasedli moranrji vzvezi s posadko mesto, je pobegnil Malatesta, preoblečen v navadnega delavca, v Švico. Preko meje je šel pri Chiasso. En mesec pozneje se je že zopet pojavil v Londonu. Tam je prizanl, da se je hotelo z izbruhom v Anconi strmoglaviti italijansko monarhijo. Besede, katere je rabil pri tem, so bile naslednje:

— Neuspešna revolucija v Italiji je izbruhnila spontano ter je razočarala one med nami, ki hočemo resnični revolucijo in ki si želimo velikih bodočih izprememb na trajni podlagi. Naši načrti so se izjalovili, a italijanski monarhistični sistem je zgrajen na pesek ter se bo kmalu porušil.

Leta 1919 je bila proklamirana v Italiji amnestija, ki je veljala tudi za Malatesta. Vrnil se je vsled tega ter se nastanil v Milanu. Komaj pa je bil doma, ko so se že pričeli trubli zanj. Komunisti v Milanu niso hoteli, da bi živel med njimi nenadlegovan ter pozvali Giolitti-ja, naj ga da aretirati. Če ne bo tega storil, bodo vzeli postavo v svoje laste roke ter ubili njega in še nekega tovariša.

Nobena akcija pa ni bila vprizorjena v tem oziru in kmalu potem se je Malatesta oženil. Sedaj pa je prišel zopet v stiske radi bombnih napadov, a dokazilni materijal proti njemu je pomanjkljiv in vsled tega je vrjetno, da do tudi v tem slučaju ušel.

Dobički Švice za časa vojne.

Po vojni se je bila raznesla po svetu vest, da je Švica za časa vojne jako obogatela. Sedaj pa je naznanil predsednik švicarskega departmenta Mesy, da se je imetje kantonov v vojni znižalo za eno miljardo.

Razpust belgrajske občinske uprave.

119. sejo narodnega predstavništva otvori podpredsednik dr. Ribar. Poslanec Vaso Kneževič stavi vprašanje na ministra za notranje stvari o uvedbi komunističnih občinskih odbornikov v belgrajski občinski upravi in energično protestira proti temu, da notranjega ministra ni na seji. Poslanec Aleksa Žujovič stavi vprašanje na ministra za prehrano zaradi bednega stanja v prehrani v nih južnih krajih zlasti v južnih krajih, zlasti v južni Srbiji in Črni Gori. Minister za prehrano Risto Jojič pravi, da je podvzel vse korake, da se prehrana v Črni gori zagotovi ter se nadeja, da bo tam v tem oziru kmalu bolje. — Aleksa Žujovič vpraša notranjega ministra, kako je z razpustom komunistične občinske uprave v Belgradu ter prosi, da bisse v interesu morale ne kršilj predpisi ustave. (V dvorano pride notranji minister dr. Milorad Draškovič). Dr. Milorad Draškovič prosi poslanec, ki sostavili vprašanje radi razpusta belgrajske občinske uprave, to vprašanje odgodijo do dneva interpelacij, da bi tako on in poslanci imeli širšo svobodo govora. Poslanec Vaso Kneževič meni sicer, da je zadeva malenkostna, vendar pa prosi ministra, naj takoj odgovori na vprašanje. Znano je, da komunisti niso bili uvedeni v občinsko upravo v Belgradu. G. Pavlovič, član komunistične stranke je izjavil, da je splošno znano stališče komunistov z ozirom na prisego. Ta izjava ni omejitev prisege, niti je ne anulira. O priliki priseganja je podal Narodni klub izjavo, da je priseganje za poslance odveč. Tudi socijalni demokratje so z ozirom na to vprašanje izjavili, da je v današnjih demokratičnih časih prisege anarhizem. Duhovnik, ki je prisego sprejel, je merodajen sodiči. Ta je ugotovil da je veljavna ali ne. Ta je ugotovil da je bila prisega veljavna. Akt ministra za notranja dela je očividno nezakonit. Minister dr. Draškovič odgovori, da se odlok notranjega ministrstva ne nanaša samo na belgrajsko občino, ampak tudi na vse druge. Minister izjavlja, da tukaj ni hotel uganjati politike, ampak vršiti zakon, ter da se ne more strinjati z izvajanji poslanca. Predide se na dnevni red: volitve predsednika predsedstva začasnega narodnega predstavništva. — Tajnik Pera Jovanovič kliče imena poslancev, ki bodo tajno glasovali. Poslanci podajajo svoje glasovnice v zalepnicah. Glasovanje traja eno uro in en četrt. Po glasovanju izjavi podpredsednika narodnega predstavnišstva dr. Ribar, da je glasovalo 144 poslancev, od katerih je 128 glasovalo za Stanojla ukčeviča, 16 glasovnic pa je bilo praznih. Ker ni kvoruma, se seja zaključi in odredi naslednja seja za jutri ob devetih dopoldne z istim dnevnim redom.

Opereta v opereti.

Pred kratkim se je zgodil v nekem gledališču v Gdansku zelo zabaven slučaj. V gledališču bi se morala igrati "Poljska kri". Občinstvo in orkester so bili že na svojih mestih, samo kapelnika ni bilo nikjer. Gledališko osobje ga je iskalo povsod, dokler ni izvedelo, da je bil kapelnik Ritter popoldne vsled tatvine in goljufije obsojen na 8 mesecev ječe in da je moral takoj nastopiti kazen. Občinstvo je bilo že silno nemirno, toda vodstvo gledališča si ni znalo pomagati. Drugega kapelnika ni bilo na razpolago, razjasniti občinstvu celo zadevo pa tudi ni kazalo. Iz te velike zadrege je rešila vodstvo blagajničarka, ki se je spomnila, da je prodala vstopnico ravnatelju občinskega gledališča Drieserju, ki mora biti gotovo med občinstvom. In res, Drieser je sedel mirno na svojem mestu, ko so ga diskretno naprosili, naj nadomestuje svojega kolego v ječi. Ravnatelj se je udal s pripombo: "Vedite, da ga bom nadomestoval samo pri pultu, ne pa v drugih njegovih podjetjih!

ROJAKI, NAROČATE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Slovensko šolsko poslopje v Trstu prodano.

"Lavoratore" je objavil pod naslovom: "Novi uradi Delavskih zadrug" nasidnjo vest: "Vsled zelo hitrega razvoja delavskih zadrug so postali nezadostni prostori, ki jih zavzemajo sedaj zadruge v ul. sv. Frančiška št. 21—21. Po zelo dolgih prizadevanjih se je konečno rešilo tudi to vprašanje in za kakmesec se osrednji sedež zadrug preseli v poslopje št. 20 na Acquedottu in št. 21 v uliji Cesare Battisti, ki so ju zadruge kupile v ta namen". — Ta, sama po sebi navidezno zelo nedolžna vest, pomenja za nas tržaške Jugoslovene tak udarec, da se nikakor več ne bomo mogli opomoči pod njim. Ta vest pravi, da je prešlo naše šolsko poslopje na Acquedot tu, kjer ste bili pred laško zasedbo nastanjeni naša deška petrazredna in dekliška pa tudi osemrazrednica, iz narodnih slovenskih v laške socijalnodemokratske roke, a pravi še dalje, da je tudi poslopje v Battistijevi (Stadionovi) ulici, kjer je bila nameščena prej naša Trgovska šola in ima naš Tržaški Sokol svojo telovadnico, za vedno izgubljeno za nas. Do sedanja lastnica obeh poslopij je bila Trgovsko-obrtna zadruga, ki ima sedaj svoje prosotre v bivši Trgovski šoli. Šolsko poslopje na Acquedottu je bilo prazno od jeseni leta 1918. sem, ker oblasti niso dovolile otvoritve šole, in tako Trgovsko-obrtna zadruga ni za poslopje, izvzemši spodnje prostore, kjer se nahajala kavarna in varietetno gledališče, dobivala ni kakršne najemnine. Ker je imela zadruga vsled razbitja uradnih prostorov 4. avgusta l. l., ko je bila še nastanjena v poslopju "Edinosti", zelo znatno škodo, se je preselila v prostore bivše Trgovske šole v lastni hiši v Battistijevi ulici, ki so bili tudi prazni, ker oblast ni dovolila Trgovske šole. Da se izogne nadaljnim izgubam — Tržaško-obrtne zadruge in šolskega poslopja na Acquedottu fašisti sedaj pač le zato niso razbili, ker ste bili obe poslopji že takorekoč last socijalnodemokratskih zadrug — je Trgovsko-obrtna zadruga prodala obe poslopji Delavskim zadrugam. Za vsemi udarci, ki smo jih morali pretrpeti v zadnjem času, torej še ta! Jugoslovenska javnost pa se naslaja na dobrih kupčijah strankarskih prepričkih in učiteljski pasivni volilni pravici!!!

Kaj dela in kako živi Lloyd George.

Neki londonski časopis je za časa konference v Spaa poročal, da namerava osobje hotela Brittanic, kjer se je nastanil Lloyd George s svojim spremstvom, stopiti v stavko, kjer daje angleški "premier" smešno napitnino. Z ozirom na to več ali manj verjetno notico, piše sedaj "Sunday Magazin" o Georgeju sledeče: — Lloyd George je zelo skromen in štedljiv. V pogovoru s svojimi političnimi prijatelji rad izjavlja, da je član srednjega stanu, za katerega vedno skrbi po svojih močeh. Njegovo malo posestvo v Walesu je bilo tako obdačeno, da se je dvakrat pritožil radi previsokega davka. Ne gre nikdar na lov ali na potovanje za zabavo. V Parizu je bil prvič pred par leti kot finančni kancler. V starosti 40 let se je po zdravnikovem nasvetu oprijel športa, ker je moral predolgo sedeti v državnem uradu. Preje pa ni imel časa za šport, ker je moral skrbeti zase in za svojo družino. Niti kot ministrski predsednik ni opustil svojih navad kljub tradiciji, da mora biti politik obrit, nosi George brke in dolge lase. Velikomestno življenje sovraži in se večkrat pritožuje nad usodo, ki ga je vrgla v vrtinec glavnega mesta. Lloyd George ima zelo slab spomin. Njegov tajnik mu mora vedno predlagati akte in opazke o političnih razgovorih. Njegove karikature se mu zelo dopadejo. Tudi se pusti rad fotografirati za časopisje. Pravi, da hoče ostati do smrti navaden "minister" in ne mara nobenega plemstva.

NAZNANILO IN VABILO

Dodson, Md.

Imamo že dalj časa nabrano svoto $117, kateri denar se nahaja na banki. Ker me od več strani opominjajo, naj se nekaj stori s tem denarjem, torej vabim vsa tri društva v tej naselbini in vse darovalce, da bi se vdeležili zborovanja, da se odločimo, kaj storiti. Zborovanje se vrši tretjo nedeljo v novembru v zborovalni dvorani JSKJ. ob treh popoldne. Pozdrav! Gregor Novak.

Doctor Moy ---

Je uspešno zdravil naduho, božjast, krajevno otrpnost, padavico ter srčne, jetrne, ledične ali pljučne bolezni, bolečine v želodcu, bolečine v prsih, vnete oči, noge, zoke ali križ, otekljaje, revmatizem, kožne bolezni, izpuščaje, ogree, oslabelost, možke in ženske bolezni, slabe kri, brez operacije v najkrajšem času po najnižji ceni. Poskušajte in se prepričajte.

DOCTOR JIN FUEY MOY
308 Grant Street Pittsburgh, Pa.
Uradne ure: ob delavnih, od 9. dopoldne do 4. zvečer.
Ob nedeljah in praznikih: od 9. dopoldne do 1. popoldne.

Začimbe, želiščа in najrazno vrstnejša
domača zdravila
katera priporočа msgr. Kneipp, imam večno v zalogi.
Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
NEW YORK CITY.

LETOŠNJE
SUHO GROZDJE
importirano iz starega kraja
18 centov funt.
Boksa 50 funtov $9.00
Posebne cene na veliko.
BALKAN IMPORTING CO
51-53 Cherry Street
New York, N. Y.

Dr. Koler
SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s glasovitem 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali menurčke po telesu v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezе.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hydrocele ali vodno kilo ozdravim v 36. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine o tekline, srbečice, škrofe in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure zjutraj do 8. zvečer; v petkih od 8. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od zjutraj do 2. popoldne.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:
Za celo leto $6.00; za pol leta $3.00; za štiri mesece $2.00; za četrt leta $1.50.

San Francisco, Cal.:
Jacob Lovšin.
Denver, Colo.:
Frank Škrabec.
Pueblo, Colo.:
Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Salida, Colo.:
Louis Costello.
Somerset, Colo.:
Math. Kernelj.
Indianapolis, Ind.:
Alois Rudman.
Clinton, Ind.:
Lambert Bolskar.
Aurora, Ill.
J. Verbič, 635 Aurora Avenue.
Chicago, Ill.:
Joseph Bostič, Joseph Blisih in Joseph Bevčič.
Joliet, Ill.
Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.
Mascoutah, Ill.:
Frank Augustin.
La Salle, Ill.
Matija Komp.
North Chicago, Ill.:
Anton Kobal in Math. Ogrin.
South Chicago, Ill.:
Frank Černe.
Springfield, Ill.:
Matija Barborič.
Waukegan, Ill.:
Frank Petkovšek.
Franklin, Kansas:
Frank Leskovic.
Frontenac, Kansas:
Rok Firm.
Ringo, Kansas:
Mike Pencil.
Kitzmiller, Md.:
Frank Vodopivec.
Chisholm, Minn.:
Frank Govže.
Calumet, Mich.:
M. F. Kobe in Pavel Schalta.
Eveleth, Minn.:
Louis Govže.
Gilbert, Minn.:
L. Vesel.
Hibbing, Minn.:
Ivan Povše.
Virginia, Minn.:
Frank Hrovatich.
Ely, Minn.:
Frank Govže in Joseph J. Peshel.
St. Louis, Mo.:
Mike Grabrian.
East Helena, Mont.:
Frank Hrella.
Great Falls, Montana:
Math. Urih.
Klein, Montana:
Gregor Zobec.
Gowanda, N. Y.:
Karl Sternišа.
Little Falls, N. Y.:
Frank Masle.
Barberton, Ohio:
Frank Peje in Alb. Poljanec.
Collinwood, Ohio:
Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio:
Frank Sakser, Charles Karlinger, in Jakob Resnik.
Lorain, Ohio:
Louis Balant, J. Kumše in M. Ostanek.
Niles, Ohio:
Frank Kogovšek.
Youngstown, Ohio:
Anton Kikelj.
Oregon City, Oregon:
M. Justin.
Alleghany, Pa.:
M. Klarich.
Ambridge, Pa.:
Frank Jakše.
Bessemer, Pa.:
Louis Hribar.
Broughton, Pa.:
Anton Ipavec.
Burdine, Pa.:
John Demšar.
Conemaugh, Pa.:
Ivan Pajk in Vid Rovanšek.
Claridge, Pa.:
Anton Jerina in Anton Kosec glov.
Dunlo, Pa.:
Anton Oshsben.
Export, Pa.:
Louis Supančič.
Forest City, Pa.:
Mat. Kamin.
Farrell, Pa.:
Jerry Okorn.
Imperial, Pa.:
Valentine Peternel.
Greensburg, Pa.:
Frank Novak.
Irwin, Pa.:
Mike Pavšek.
Johnstown, Pa.:
John Polanc in Mike Srbel.
Luzerne, Pa.:
Anton Osolnik.
Manor, Pa.:
Frank Demšar.
Moon Run, Pa.:
Frank Maček in Frank Podmilšek.
Pittsburgh, Pa.:
U. Jakobich, Z. Jakshe, Mat. Klarich in I. Magister.
Ralphton, Pa.:
Martin Koroschetz.
Reading, Pa.:
J. Pezdirc.
Steelton, Pa.:
Anton Hrga.
Turtle Creek, Pa.:
Frank Schifrer.
West Newton, Pa.:
Joseph Jovan.
White Valley, Pa.:
Jurij Previč.
Willock, Pa.:
J. Peternell.
Black Diamond, Wash.
G. J. Porenta.
Coketon, W. Va.:
Frank Kocian.
Thomas, W. Va.:
A. Korenchan.
Milwaukee, Wis.:
Adolf Mantel in Josip Tratnik
Sheboygan, Wis.:
John Stampfel in H. Svetlin.
West Allis, Wis.:
Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.:
Louis Toucher in A. Justin.

COLUMBIA GRAMOFONE
OD $35.50 — $350.00
— VELIKA ZALOGA —
PLOŠČ V VSEH JEZIKIH. BREZPLAČNE CENIKE DOBITE PRI:
VICTOR NAVINŠEK, 331 Greene St., CONEMAUGH, PA.

KRALJICA SVETA.

Roman. — Spisal Karl Figborg.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

16) (Nadaljevanje.)

Devetnajsto poglavje.

Široka in rmena je ležala površina reke Hoangho v solncu opoldana. Kot morje je bila široka ter valila svoje vodovje z neodoljivo silo proti iztoku. Ravno na tem mestu, sverno od razvalin stare židovske naselbine, je delala reka ovinek. Velik nasip je branil naokoli ležečo zemljio pre razdejalnimi nagibi reke. Kitajske reke so strašne. Na milijone človeških življenj ter na tisoče mest in vasi imajo na svoji mesti. Skoro nobeno leto ne poteče, ki bi ne moglo zaznamovati kake velikanske povodnji, kajti spomladi, ko se na tisoče kilometrov proti zapadu, prične tajati sneg, so vsa človeška prizadevanja zaman, ker prihaja vodovje kot orkan, ki uniči vse, kar se mu nastavi na pot.

Na širokem robu tega nasipa sta stala Maud in Kienlung. Pred obema je ležalo na ducate vasi in na obširnih poljih je bilo videti marljive kmete. Na drugi strani pa se je širilo mesto razvalin. Ničesar ni bilo tam opaziti.

— Konzul rabi dosti časa, — je rekla Maud. — Pojdiva navzdol.

Bilo je že popoldne in že se je nagibalo solnce proti zapadu. Deček, ki je spremljal celo družbo, se je približal Maud ter ji rekel:

— Prosim, domov.... Tukaj ni dobro.... Tukaj duhovi.

Pokazal je z roko naokrog.

— Tukaj so povsod duhovi....

Maud pa mu je rekla, da so to neumnosti in da se mu ni treba bati nikakih duhov. Deček je ubogal, sedel na tla ter potrpežljivo čakal.

Tako so potekale ure naprej.

Čeprav se je delala hladnokrvno, je obhajalo tudi Maud neko čudno razpoloženje. Zdelo se ji je, kot da se bliža neka velikanska nesreča, kot da steza nekdo svoje nevidne roke proti njej, — vedno bližje in bližje....

Vrgla je pogled na Kienlunga. Ta je sedel poleg nje, nepremičen in bled, sanjavo ozirajoč se v daljavo.

Kot da je uganil njene misli, je pričel govoriti:

— Še pol ure in če do tedaj ne pride, ga moramo poiskati. Ne smemo vsè čakati:

V koči spodaj med razvalinami je bilo mirno. V enem kotu je sedel konzul, v drugem pa starec, ki je rekel z glasom, spominjajočim na večnost:

— Prav imaš, brat, da iščeš znamenja preteklosti. Več kot za druge ljudi je za nas Žide preteklost. Le iz nje moremo črpati moči, da prenašamo sedanjost ter pričakujemo bodočnosti, ki nam je obljubljena. Pripoveduj našim bratom o dnevih velikosti in prenesli bodo lahko vse.

— Sam Bog te je poslal k meni. V tej uri vem, da si ti, v kojega roke moram izročiti svojo zapuščino. Moje oči ne vidijo več malenkostnega sveta, a veliki svet v večnosti je odprt mojim očem. Poslušaj me, brat, ter čuj nekaj, kar ne sme umreti z menoj.... To je pesem o sijajni preteklosti....

Glava rabija se povesnila na prsa. Ali je bilo mogoče, da te oči niso videle? Ali niso zrle dalje kot morejo zreti ljudje, skozi temo časov in v večnost?....

— Ali vidiš tempelj iz mramorja in zlat, tam v svetem mestu Jerusalemu? Ali vidiš ljudske množice, ki se zgrinjajo krog njega ter čakajo na prihod njih kralja, Salamona?

— Sedaj so se odprla vrata in stopil je naprej, v vsej svoji velikosti in s krono na glavi. Šel je po stopnjicah navzdol in narod se je zgrinjal krog njega. Za njim so korakali duhovniki ter mrmrali molitve. Kam je šel kraj in kam mu je sledil celi narod?

— Prihajala je kraljica iz jutranje dežele, kraljica iz Sabe. Na tisoče kamel je nosilo njene zaklade. Zlato, drage kamenje, kadila, lepe in pave je prinesla, da položi vse pred noge kralja, o kojega modrosti se je raznesel sloves po celem svetu.

Kralj Salamon pa ji je korakal nasproti.

Na belem dromedarju je jahala kraljica. Njeno lice je bilo belo, obdano od gostih črnih las. Lepša je bila kot kedaj kaka ženska. Z zlato palico pa je naganjala svojo žival k hitrejšemu teku. Ko je prišla pred kralja, je pokleknila pred njim in on jo je dvignil ter poljubil na čelo vspričo odobravanja naroda.

Prorokovanje se je izpolnilo in zapuščina kralja Salamona se nahaja v mojih rokah. Zanjo boš izvedel, brat.

Dvajseto poglavje.

Kot ponavadi pred večerom je zapihal hladen vetrič. Kienlung je vstal ter poslušal v daljavo.

Naenkrat pa je poskočil pokonci deček ter vzkliknil:

— Reka, reka!....

Da, prihajala je reka, predrla jez ter se pričela razlivati preko ravnine.

V naslednjem trenutku se je zdelo vsem kot da je ponorel celi svet. Iz vasi ob reki je bilo videti neštete množice, ki se bežale pred valovi, ki so prihajali za njimi. Reka jim je prizanesla za nekaj let, a sedaj je zopet izvršila svoje usodepolno delo.

V koči, kjer sta se nahajala rabi in konzul, je bilo čuti od daleč grmenje in šumenje valov. Starec je dvignil glavo ter rekel:

— Moja ura je prišla, brat.

Njegov glas je bil miren kot ponavadi.

— Reka je prišla pome kot je prišla po tempelj. Moj čas je prišel. Reši se ti, brat, dokler je še čas.

Konzul je skočil pokonci. Predolgo časa je bil na Kitajskem, da bi ne vedel, kaj pomenja, če požre reka nasipe ter se vlije preko zemlje.

— Pojdite, — je zakričal. — Jaz ne grem brez vas.

Starec pa je ostal nepremičnо na svojem mestu. Le glavo je dvignil in njegovo mrtve oči so zrle v daljavo.

— Bog Sabaot! — je rekel mirno. — Vzemi me k sebi.

Že so pričeli teči prvi potoki vode po tleh. Prvi znaki povodnji so bili, ki naj bi zadušila vse v svojem blaznem objemu.

— Pojdite, — je vzkliknil konzul ter planil proti starcu.

Rabi pa ga je čul prihajati. S poostrenim posluhom slepca ga je čutil prihajati, še predno so prišle roke v njegovo bližino.

Voda je pričela močiti njegove noge in stresel se je nekoliko. Nato pa je postalo na njegovem licu vse zopet jasno.

Razprostrl je roki, kot v objem smrti.

— Gospod, vzemi me s seboj!.... Jaz hočem domov! Jaz sem tako truden,....

Nato pa se je zgrudil na tla.

(Dalje prihodnjič.)

Planica.

Josip Lavtizar.

Dolina, ki se razteza od gorenjskih Rateč v južni smeri proti Julijskim alpam, se nazivlja že od pamtiveka Planica. Ime je dobila odtod, ker se ob njenem zaključku pod vznožjem visokih skalnatih grebenov širi divna planjava, pogrnjena z zelenimi tratami in posejana s planinskimi cvetkami. Sploh bi lahko vso rateško okolico imenoval Planico, ker je uprav ta gorska planota najširša v gorenjski dolini. Jesenice, Dovje, Mojstrana in Kranjska Gora ležijo stisnjeni med gorovjem. Rateče pa so razpoložene na odprti planjavi v višini 865 metrov nad morjem. Zato je tukaj precej obširen pogled ne samo po gorenjski, temveč tudi po kanalski dolini pravtja do Kranjskih alp nad Pontablјem.

Ker je na rateški planoti razvod je med Savo in Dravo, nima voda hitreega odtoka in zastaja zato na travnikih pod rateško župnijsko cerkvijo. Spomladi in jeseni stoji tukaj jezero, ki izgine šele v gorkem poletju, ke se voda izgubi v zemlji ali se posuši na solncu. Ob večjem deževju je jezero tako veliko, da zalije vsa pota, ki peljejo v Planico in da se pride tja le po daljših ovinkih. Ko se jezero posuši, se poplavljeno ozemlje, ki mu pravijo "na Ledinah", zaraste s travo, in v zgodnji jeseni hitijo kmetje s košnjo, da spravijo pridelek, preden zopet voda nastopi.

Značilna gora, ki straži ob zapadni strani vhod v Planico, je glasovita Ponca, segajoča s trojnim odsekom v sinji zrak. Imenovati bi se morala Poldnevnica, domače ljudstvo pa, ki rabi za besedo poludne skrajšani izraz "pone", jej pravi Ponca. Enakopomembna imena rabijo za svoje gre tudi drugi narodi (Mittagskogel, Pic du Midi.) Najvišji vrh Ponce, ki mu pravijo Visoka ali Sprednja Ponca, ima okrog 2300 m morske višine. Njuni dve sosedi Srednja in Mala Ponca sta precej nižji. Predgorje, ki obdaja Visoko Ponco ob njeni severni strani, sestoji iz večnižjih skalnatih piramid, ki se zovejo Ponče. Sicer se pa kaže Visoka Ponca od vrha do tal v vsi svoji krasoti. Ob spodnji strani jo obdajajo buk ve in smreke, v srednjem oddelku jo krije gozd Mecesnovec, od tu naprej pa sestoji in navpičnega zidovja, iz drznih sten in temnih prepadov, zasutih z večnim snegom. Malokdo je stal na njenem vrhuncu, skoro bi jo imenoval nedotaknjeno po človeški stopinji. Vsak gleda s spoštovanjem na njeno teme in vprašuje, jeli že kdo bil na vrhu njenega kraljestva.

Ob levi (vhodnji) strani straži vhod v Planico ošpičeni Cipernik, ki sestoji od tal do vrha iz samega skalovja, iz razklanih sten in izdolbenih jarkov. Pozna se, da je to razčesano kamenje prestalo že marsikako izpremembo v preteklih stoletjih. Od Cipernikovega vznožja in prav do Rateč vidimo po ravnini celo vrsto razmotanih skal, odtod je dobil ves kraj ime "v Kamenju". Mnogo skal so pridne človeške roke odstranile in naredile iz puščave rodovit svet, mnogo pa jih še leži raztresenih semintja. Ljudska govorica je spletla značilno goro Rateč. Visoko Ponco, z idilsko pripovedko, ki sega v davne čase nazaj. Pripovedka ima sledečo vsebino:

Ko se je sesul Dobač, gora v bližini Žiljske doline na Koroškem, je klical svoji sosedi Ponci: "Ponca leti, jaz letim!" Ponca mu je odgovorila: "Nič se ne bojim, ker imam pod sebi tri mogočne stebre."

V kakšni zvezi bi bila ta pravljica z resico?

Zgodovinsko znan je siloviti potres iz leta 1348. Takrat se je porušil južni in vzhodni del Dobrača. Ker stoji med Ponco in Dobračem bolj nizko Karavanško gorovje, je bila Ponca prav blizu potresnemu sunku. Toda ostala je baje nepoškodovana; le nekaj skalovja se je privalilo na rateško ravnino, odtod ime "v Kamenju". Trije močni stebri, ki sloni na njih Ponca, se nahajajo po ljudskem nazoru v rateški župni cerkvi. Omenjena cerkev, stoječa ob vznožju Poce, je posvečena sv. Duhu, ki je vpodobljen nad Očetom in Sinom v velikem oltarju.

Peščena pot, ki pelje nekaj časa mimo polja in travnikov, se vzpenja komaj vidno navzgor. Sploh je vsa tura prav do konca doline večinoma tako ravna, da se smatra kod zabaven izprehod. Ko smo zapustili dobro obdelane njive, ki si jih je osvojil kmet na tej peščeni planoti z mnogim trudom, prišli smo na čisto nerodovit svet, ki na njem ne raste drugega nego nizko ruševje med kamenjem in peskom. Sredi te puščave stoji mala zidana zgradba, služeča pastirjem kot zavetje v slabem vremenu. Takoj korakamo čez široko belo strugo, ki je v poletju vedno suha in je le ob večjem deževju napolnjena z vodo. To je Sava, ki se ob času suše zopet izgubi med gramozom.

Dolina postaja polagoma bolj ozka. Na obeh straneh nas obdajajo skalnate stene, ki odzdravljajo, ako vzpiješ proti njim, z večkratim odmevom. Drug za drugim se prikazujejo gorski grebeni med njimi Suhi vrh, Veliko sleme, Strug in občeznana Mojstrovka s svojim 2367 metrov visokim vrhom. Ob sklepu doline stoji orjak Jalovec (2655 m), ki zavzema v Julijskih Alpah prvo mesto za Triglavom. Dalj časa se je smatral Mangart kakor prvi Triglavov tovariš, novejše mere pa so dokazale, da je Jalovec višji. Značilna je njegova podoba. Vrhunec mu je ošpičen, leva stran se vidi kakor odsekana, sploh kaže vsa njegova vitka oblika, da je hribolazcu treba poguma, ako hoče priti na višino.

Od daleč začujemo šumenje slapa. To je Sava, ki prihaja iz skanate votline in se peni po skalovju navzdol. Vedno bolj se primikamo gorovju in kmalu smo obdani z vršaci, ki nam zapirajo nadaljno pot. Prišli smo na zeleno ravnino, na kateri se pasejo ovce, poleg njih pa posedajo rateški pastirji v običajnih coklah z mavho na rami in s palico v roki. Srečujejo nas izletniki, ki se vračajo okinčani s planinskimi cvetkam, s svojega sprehoda. V sinjih višavah se nam pokaže tuintam kak planinska tica, ki nas spominja s svojim krikom, da smo prišli v dom sokolov in orlov. Zna se pripetiti, da vgledamo tudi družino divjih koz, ki se je pasla na zelenicah in proži v begu kamenje v dolino.

Ko smo se v pastirski koči nekoliko odpočili, stopamo proti strmini, raz katero pada od skale do skale mlada Sava. Hodimo prav polagoma pol ure navzgor in dospemo med dišečim ravšjem do rojstnega kraja bistre hčerke naših planin. Pot zadnjih dvajset ali trideset korakov, ki pelje po golem skalovju, je sicer nekoliko nerodna, vendar pa brez rasne nevarnosti, ker se na bolj opasnih krajih poprimemo železnih klinov, pritrjenih v skalovju.

Sava prihaja v obilni množini in prav počasi iz skalnate votline pod Ponco. Ko pa pride na svetlo, postane njen tok divji, podoben človeku, ki je raztrgal spone suženjstva in se zagnal v dir, v katerem ga ne bo vzdržala nobena sila več. Voda je tako mrzla, da je ni dobro piti takoj pri izviru, temveč šele potem, ko je izgubila svoj ledeni okus v vnanjem gorkejšem zraku.

Mnogo se je že premišljevalo, zakaj da prihaja Sava tako počasi izpod skalovja. Ako vržeš palico v votlino, priplava palica iz nje. Vse kaže, da stoji v notranjščini jezero, ki bi se dalo odkriti na ta način, da bi se razstrelile vnanje stene. To bi se lahko izvršilo, ako bi se na primer "Planinsko društvo" poprijelo tega dela. Zelo je verjetno, da bi se odkrilo kako naravno čudo Če stoji jezero v gori, napravili bi se hodniki ob njem, in mi bi se sprehajali pod skalnatimi oboki kakor v Postojinski jami. Resno opozarjamo na to izrednost.

Sploh se obče želi, da bi "Planinsko društvo" storilo kaj več za to točko Julijskih alp. Reči moramo, da je Planica s svojo krasoto preveč pozabljena med nami. Za druge manj vredne kraje se je že mnogo naredilo, izvir Save-Dolinke se pa tako zanemarja. Ne pozabimo, da je sedaj, ki imamo Jugoslavijo, izvir Save toliko važnejšega pomena. Sava, ki izvira v Planici in se združuje nad Radovljico s svojo posestrino Bohinjko, pod zidovjem Belgrada pa se izteka v Dunav, je vendar glavna reka Jugoslavije. Saj ima svojo pot skozi sredo naše države in vstvarja še bolj prijateljsko zvezo s Slovenci, Hrvati in Srbi.

Iz Planice ima hribolazec troje potov, ki ga privedejo na glavne višine ondotnih Julijskih alp. Vse tri višine stojijo uprav pred nami. Prva je Jalovec, druga Ponca, tretja Mojstovka. Seveda je treba vodnika za te ture. Kdor bi ne želel iti iz Planice v Rateče nazaj, gre lahko skozi Grlo in Malo Pišeno v Kranjsko Goro. To je prvi prehod. Drugi prehod ga pripelja pod Mojstrovko na Primorsko (v Trento, Sočo in Bovec). Ta je sedaj nemogoč, ker imajo Italijani zasedeno kranjsko-goriško mejo.

Pred svetovno vojsko so se pasle v Planici mnogoštevilne čede ovac. Pastirji so imeli od Kresa do Malega Šmarna stalno bivališče v ondotni planinski koči. Iz ovčjega mleka se je delal okusen sir. Ko so prišle vsak dan proti večeru ovce in koze v stajo (ograjen prostor poleg koče), pomolzli so jih pastirji. Višji med njimi, ki so mu rekli "spravnik", je pretočil vse mleko v velikansk bakren kotel. Ko je mleko zavrelo, je naredil spravnik po sirarskih pravilih iz njega sir, ki je bil izvrstna hrana, nekajse ga je pa spravilo v denar. V vojski se je število drobnice zelo zmanjšalo in tudi pastirjev ni bilo mogoče dobiti. Celo veliki bakreni kotel, ki je bil skupna last živinorejcev, se je moral oddati za vojno. Vsled tega se je opustila skupna paša, da oskrbuje sedaj vsak posestnik le svojo živino in da je prenehalo tudi skupno sirarstvo.

Pokazali smo pokrajinsko sliko ob severnem vznožju Julijskih alp točko, ki bi jo morali ceniti radi njene lepote mnogo bolj nego smo jo cenili do sedaj. Prav zato, da bi se ta kraj odprl tujskemu prometu, se je zgradila leta 1919 nova železniška postaja z imenom "Planica", od koder je le eno uro peščoje k izviru Save.

Nova iznajdba.

Admiral Fournier je poročal v akademiji znanosti o novi iznajdbi inženirja Letha. Nova iznajdba obstoja v tem, da omogoča električni kabel, združen s električnim signalnim naparatom za luč in zvok, celo v največji megli ladji sami, da najde vozno smer in pripelje v pristanišče. Mornariški minister, ki je prisostvoval popolnoma posrečenemu poskusu, je sklenil, položiti take kable v najkrajšem času v vseh pristaniščih. Kakor poroča "Matin", nameravajo položiti take kable v Canalu la Manche, da bi promet med Francijo in Anglijo ne bil več odvisen od megle.

Ginljiv prizor na ženskem kongresu v Kristijaniji.

Ženskega kongresa v Kristijaniji se je udeležila tudi jugoslovanska pisateljica Isidora Sokoličeva. V času njenega govora je prišlo do ginljivega prizora, ko so prihitele k njej navzoče bolgarske žene in njej jokajoč, poljubljale roko, opravičujoč bolgarski narod, ker je bil izdajsko napadel Srbijo.

Novi ceniki!

za moške in ženske ure, verižice, priveske, prstane in vso drugo zlatnino so gotovi.

Pišite dopisnico, in mi vam pošljemo novi cenik brezplačno, da si lahko nabavite, kar želite za božične praznike

Cene nižje kot drugje.

Ivan Pajk

24 Main St.
Conemaugh, Pa.

Kje je LOUIS STRNAD? Zadnji njegov naslov je bil: 2011 Oak Street, Butte, Mont. Za njega bi rad izvedel njegov brat Franc Strnad, Češnjice štev 3, pošta Mirnapeč, Slovenija, Jugoslavia. (6-8—11)

ŽELIM DOBITI

priletno žensko za čuvati enega otroka pri slovenski družini na farmi. — Mrs. Mary Mravle, R. D. 1, East Worcester, N. Y.

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj FRANK KOZEL. Pisal mi je pred tremi leti iz Primero, Colo., in od tistega časa pa ne vem, kje se nahaja. Imel je dve punčki pri sebi, eno staro 11 let, drugo pa 13. Prosim cenjene rojake, ako je kateremu znan njegov naslov, da mi sporoči, bom zelo hvaležen, iščem ga zaradi važnih reči; ako pa sam čita ta oglas, naj se mi pa sam oglasi. — Peter Štefe, P. O. Box 457, Eveleth, Minn. (6-8—11)

Oglasi naj se moj brat RICHARD MOZETIČ ali FISHER. Leta 1914 je bil v Fargo, N. Dak., in preje pa v Akron, Ohio. Pozneje nimam nobenega poročila o njem. Če kdo ve za njega, naj mi blagovoli poročati ali ga opozoriti, da se mi javi. — Anton Mozetič, železniški uslužbenec južne železnice, glavni kolodvor, Ljubljana, Jugoslavia. (6-8—11)

Rad bi izvedel za mojega prijatelja JOHNA LAKNER iz Jernejevasi pri Črnomlju na Dolenjskem. Ker mu imam poročati več važnih stvari iz stare domovine, zato prosim cenjene rojake in rojakinje širom Amerike, če kateri ve kaj o njem, da mi blagovoli sporočiti; če pa on sam bere te vrstice, ga prosim, da se oglasi svojemu sorodniku. — Michael Thomec, 724 Chestnut St. Johnstown, Pa

Rad bi izvedel za naslov mojega prijatelja JOHNA KNAP. Nahaja se nekje v Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojake, da bi mi kateri naznanil njegov naslov, ali naj se pa sam javi svojemu prijatelju Andrew Lekšan, 1207 Addison Road, Cleveland, Ohio. (6-9—11)

Oglasi naj se neki GREGEL. Pri upravništvu Glasa Naroda ima pismo, katero je pisala njegova sestra Marija Svetina, Vrhe, Slovenji Gradec, Jugoslavia. (6-8—11)

Pozor rojaki in rojakinje!

Od Alpenstinkture Vam zrastejo krasni lasje v 6tih tednih. Od Alpenpomade zrastejo v 6tih tednih moškim krasne brke in brada. Revmatizem ali kostibol se ozdravi popolnoma v 6tih dneh. Od Bruslintinkture Vam postanejo sivi lasje popolnoma naturni kakor so bili v mladosti. Zdravilo za rane, opekline kraste, bule, turove, za kurje očesa, bradovice, potne noge, ozebline. Zastarane želodčne bolezni se zdravijo hitro in poceni. Pišite takoj po cenik in Koledar pošiljem zastonj.

Jakob Wabcich
6702 Bonna Ave., N. E. Cleveland, O.

Kje je JAKOB DROFENIK? Njegov naslov je bil: 285 Park St., Milwaukee, Wis. Pri upravništvu Glas Naroda ima pismo iz starega kraja od brata Mat. Drofenika, Tržišče št. 10, pošta Rogaška Slatina, Štajersko, Jugoslavia. (6-8—11)

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

IMPERATOR	11 nov.	Cherbourg
NEW YORK	13 nov.	Cherbourg
LA LORRAINE	13. nov.	Havre
NOORDAM	17 nov.	Boulogne
RE. d' ITALIA	17. nov.	Trst
BELVEDERE	1b nov.	Trst
LA TOURAINE	20 nov.	Havre
ADRIATIC	20 nov.	Cherbourg
ST. PAUL	20 nov.	Cherbourg
N. AMSTERDAM	23 nov.	Boulogne
AQUITANIA	23 nov.	Cherbourg
PHILADELPHIA	27 nov.	Cherbourg
LA SAVOIE	27 nov.	Cherbourg
FRANCE	1 dec.	Havre
RYNDAM	1 dec.	Boulogne
ARGENTINA	3 dec.	Trst
ROCHAMBEAU	4 dec.	Havre
IMPERATOR	9 dec.	Cherbourg
LA LORRAINE	11 dec.	Havre
NEW YORK	11 dec.	Cherbourg
ROTTERDAM	11 dec.	Boulogne
AQUITANIA	14 dec.	Cherbourg
CANOPIC	16 dec.	Genoa
ST. PAUL	18 dec.	Cherbourg
PRES. WILSON	22 dec.	Trst

Glede cen za vozne listke in vse druge pojasnila, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St. New York

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LEOPOLDINA	13. novembra
LORRAINE	13. novembra
TOURAINE	22. novembra
SAVOIE	27. novembra
FRANCE	1. decembra

POSEBNA VOZNJA NARAVNOST DO HAMBURGA.

NIAGARA ..... 10. novembra

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma.

Posebni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremil, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na tisoče češkoslovaških vojakov brez vse neprilike.

Za šifkarte in cene vprašajte v

DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali se pri lokalnih agentih.

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York

Prihodnji odplutje iz N. Y. parnik na 2 vijaka REGINA D'ITALIA — 13. nov.
RE D'ITALIA — 29. dec.

Izdajajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.

Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

BELVEDERE
18. novembra
ARGENTINA
4. decembra
PRES. WILSON
22. decembra

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department
4 West Street New York

Kdor želi pred Božičem in Novim letom dospeti v Jugoslavijo in potovati na Trst, priporočamo sledeče brzoparnike:

"PANNONIA" odpluje 10. novembra. Cena za III. razred do Trsta $130.00.

"ITALIA" odpluje 17. novembra. Cena za III. razred do Trsta $105.00.

"BELVEDERE" odpluje 18. novembra. Cena za III. razred do Trsta $105.00.

"ARGENTINA" odpluje 3. decembra. Cena za III. razred do Trsta $125.00.

Pri navedenih cenah je vštetа svota za vojni davek.

Na vseh navedenih parnikih, je dobiti tudi prostor za II. razred za nizko ceno.

Za vsa pojasnila se obrnite in pišite na znano in zanesljivo tvrdko:

FRANK SAKSER 82 Cortlandt Street NEW YORK CITY